

Obsah

1.	Struktura kosterní svaloviny a masa jatečných zvířat	9
1.1	Úvod.....	9
1.2	Základní struktura kosterní svaloviny	9
1.2.1	Myofibrily	10
1.2.2	Cytoskeletální bílkovinné struktury	12
1.2.2.1	Kostamera	12
1.2.2.2	Titin.....	13
1.2.2.3	M-linie	13
1.2.2.4	Z-disk.....	13
1.3	Intramuskulární pojivová tkáň	14
1.3.1	Extracelulární matrix	16
1.3.1.1	Proteoglykany.....	16
2.	Typy svalových vláken a jejich vliv na vlastnosti masa	19
2.1	Úvod.....	19
2.2	Typy svalových vláken	19
2.3	Svalová vlákna a svaly	20
2.4	Svalová vlákna a vlastnosti masa.....	22
2.4.1	Svalová vlákna a vzhled masa.....	22
2.4.2	Svalová vlákna a kulinární vlastnosti masa	23
2.5	Faktory ovlivňující charakteristiku svalových vláken.....	24
3.	Vliv vybraných vlastností čerstvého masa na výši hmotnostních ztrát a senzorické vlastnosti po tepelné úpravě	28
3.1	Úvod.....	28
3.2	Hovězí maso	28
3.2.1	Křehkost masa	28
3.2.1.1	Změny křehkosti během zrání masa	30
3.2.2	Hmotnostní ztráty masa při tepelné úpravě	31
3.2.3	Vztah procentuálních ztrát na hmotnosti a hodnoty pH čerstvého masa	34
3.2.4	Vliv doby zrání, původu masa a koncentrace soli na senzorické vlastnosti hovězího masa po tepelné úpravě	34
3.3	Vepřové maso.....	35
3.3.1	Křehkost a šťavnatost vepřového masa	36
3.3.2	Chuť a vůně vepřového masa	37
3.3.3	Hmotnostní ztráty vepřového masa při tepelné úpravě.....	39
4.	Metodika projektu	44
4.1	Maso k určení hmotnostních ztrát po tepelné úpravě.....	44
4.2	Analýzy masa před tepelnou úpravou	45
4.2.1	Stanovení obsahu sušiny.....	45
4.2.2	Stanovení obsahu tuku	45
4.2.3	Stanovení obsahu celkových bílkovin	45
4.2.4	Stanovení obsahu čistých bílkovin.....	45
4.2.5	Stanovení obsahu kolagenu.....	46

4.2.6	Stanovení obsahu čistých svalových bílkovin	46
4.2.7	Stanovení hodnoty pH.....	46
4.3	Tepelná úprava masa a stanovení hmotnostních ztrát.....	47
4.4	Vyhodnocení křehkosti masa metodou stanovení střížní síly Warner-Bratzlerovým testem	53
4.5	Analýzy čerstvého masa, tepelná úprava masa a hodnocení masa po tepelném opracování probíhaly na dvou nezávislých pracovištích:.....	53
5.	Hmotnostní ztráty vepřové krkovice při různých formách tepelné úpravy.....	54
5.1	Složení vepřové krkovice z anatomického i chemického hlediska	54
5.2	Hodnoty pH vepřové krkovice.....	55
5.3	Hmotnostní ztráty při různých formách kulinární úpravy	55
6.	Hmotnostní ztráty vepřové pečeně při různých formách tepelné úpravy	59
6.1	Složení vepřové pečeně z anatomického i chemického hlediska	59
6.2	Hmotnostní ztráty při různých formách kulinární úpravy	60
7.	Hmotnostní ztráty vepřové plece při různých formách tepelné úpravy ...	66
7.1	Složení vepřové plece z anatomického i chemického hlediska.....	66
7.2	Hmotnostní ztráty při různých formách kulinární úpravy	67
8.	Hmotnostní ztráty vepřového boku při různých formách tepelné úpravy	71
8.1	Složení vepřového boku z anatomického i chemického hlediska	71
8.2	Hmotnostní ztráty vepřového boku při různých formách kulinární úpravy.....	72
9.	Hmotnostní ztráty vepřové kýty při různých formách tepelné úpravy.....	75
9.1	Složení vepřové kýty z anatomického i chemického hlediska	75
9.2	Hmotnostní ztráty vepřové kýty při různých formách tepelné úpravy.....	77
10.	Hmotnostní ztráty hovězí svíčkové při různých formách tepelné úpravy	79
10.1	Složení svíčkové z anatomického i chemického hlediska.....	79
10.2	Hmotnostní ztráty svíčkové při různých formách tepelné úpravy.....	80
11.	Hmotnostní ztráty hovězího nízkého roštěnce při různých formách tepelné úpravy	82
11.1	Složení nízkého roštěnce z anatomického i chemického hlediska	82
11.2	Hmotnostní ztráty nízkého roštěnce při různých formách tepelné úpravy.....	82
12.	Hmotnostní ztráty hovězího vysokého roštěnce při různých formách tepelné úpravy.....	88
12.1	Složení vysokého roštěnce z anatomického i chemického hlediska	88
12.2	Hmotnostní ztráty vysokého roštěnce při různých formách tepelné úpravy.....	89
13.	Rib-eye-, flank-, rump- nebo striploin-steak: hmotnostní ztráty plátků masa při tepelné úpravě v konvektomatu a vybrané sensorické a instrumentální vlastnosti.....	92
13.1	Použité druhy masa, jejich anatomický základ a vybrané vlastnosti.....	92

13.2	Hmotnostní ztráty plátků 4 druhů hovězích steaků při opékání v konvektomatu.....	93
14.	Ovlivňuje druh zvířete hmotnostní ztráty při tepelné úpravě anatomicky shodných výsekových mas?	98
	Srovnání hmotnostních ztrát vepřové pečeně a hovězího nízkého roštěnce při různých způsobech tepelné úpravy	98
14.1	Použité druhy masa a jejich vlastnosti	98
14.2	Porovnání hmotnostních ztrát grilováním v kontaktním grilu.....	99
14.3	Porovnání hmotnostních ztrát po opékání v konvektomatu	100
15.	Hmotnostní ztráty ostatních druhů hovězího masa při různých formách tepelné úpravy	106
15.1	Kulatá plec.....	106
15.2	Hmotnostní ztráty kulaté plece při různých formách tepelné úpravy	106
15.3	Hmotnostní ztráty hovězího masa během dušení.....	108
15.4	Hmotnostní ztráty hovězího žebra.....	109
16.	Hmotnostní ztráty mletého masa při různých druzích tepelné úpravy	112
16.1	Hmotnostní ztráty mleté vepřové krkovice.....	112
16.2	Hmotnostní ztráty mletého masa (10 % tuk) při různých formách tepelné úpravy	114
17.	Vliv tepelné úpravy na hmotnostní ztráty a texturní i senzorické vlastnosti kuřecího a krůtího masa	116
17.1	Použité druhy masa, techniky tepelné úpravy a provedené analýzy	116
17.1.1	Základní chemická analýza.....	118
17.1.2	Stanovení obsahu chloridu sodného po tepelném zpracování atomovou emisní spektroskopií	118
17.1.3	Stanovení hmotnostních ztrát.....	119
17.1.4	Warner-Bratzlerův test střižní síly	119
17.1.5	Senzorická analýza	119
17.1.6	Statistická analýza	119
17.2	Výsledky.....	120
17.2.1	Základní chemická analýza a obsah chloridu sodného v tepelně upravených vzorcích masa.....	120
17.2.2	Porovnání hmotnostních ztrát kuřecích a krůtích prsou a stehen	120
17.2.3	Porovnání střižní síly kuřecích a krůtích prsou a stehen.....	122
17.3	Diskuze ke zjištěným výsledkům	124
18.	Kolik soli zůstane v mase po tepelné úpravě?	126
18.1	Použitý postup.....	126
18.2	Výsledky analýz podílu soli v mase po tepelné úpravě	127
19.	Hodnoty pH čerstvého masa a jak mohou ovlivnit maso při úpravě sous vide.....	129
19.1	Úvod do problematiky pH masa po porážce.....	129
19.2	Měření hodnot pH.....	130
19.3	Test na citlivost svalů (masa) k působení vyšší teploty.....	131
19.4	Hodnoty pH výsekových mas	131
19.5	Hmotnostní ztráty vepřové plece a pečeně při teplotách 55 °C a 70 °C	133

20.	Křehkost masa po tepelné úpravě	136
20.1	Hovězí svíčková	137
20.2	Nízký roštěnec.....	138
20.3	Vysoký roštěnec.....	142
20.4	Kulatá plec.....	143
20.5	Loupaná plec, kližka a hovězí žebro	143
20.6	Vepřová krkovice	145
20.7	Vepřová pečeně.....	146
20.8	Vepřová plec.....	149
20.9	Vepřová kýta.....	150
20.10	Mleté maso	151
20.11	Závěr	152
21.	Stručné shrnutí výsledků na závěr knihy.....	153
Rejstřík	.....	156